

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๓/ ๒๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การดำเนินโครงการปฏิรูปกฎหมายและบูรณาการแนวปฏิบัติที่ดีในการตรากฎหมายภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) เอกสารสรุปผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ OECD
ในด้านการปฏิรูปกฎหมายและบูรณาการแนวปฏิบัติที่ดีในการตรากฎหมาย

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง การดำเนินโครงการปฏิรูปกฎหมายและบูรณาการแนวปฏิบัติที่ดีในการตรากฎหมายภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน โดยก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

๑.๒ ที่ผ่านมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบนโยบายการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหารเพื่อวางกรอบการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะการกำหนดให้มีการตรวจสอบความจำเป็นในการออกกฎหมายอย่างเคร่งครัด และต่อมา

ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๓ เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีการกำหนดกลไกเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนและมีสภาพบังคับ ด้วยเหตุนี้ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ จึงได้กำหนดให้มีการตรากฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการตรากฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๔ ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งรวมถึงการจัดสัมมนาและฝึกอบรมให้แก่หน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบและอนุมัติร่างบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ Country Programme ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และงบประมาณสำหรับโครงการดังกล่าว โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ Implementing Regulatory Reform and Mainstreaming Good Regulatory Practice ซึ่งได้กำหนดสาระสำคัญของความร่วมมือระหว่าง OECD กับประเทศไทยให้สอดคล้องกับภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินโครงการตาม ๑.๖ จะเป็นประโยชน์ในการสร้างการรับรู้ของหน่วยงานภาครัฐในการปฏิบัติตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สมควรรายงานคณะรัฐมนตรีทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ดังนั้นจึงสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบข้อมูลผลการดำเนินโครงการตาม ๑.๖ เพื่อประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๔. สารสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ Implementing Regulatory Reform and Mainstreaming Good Regulatory Practice ได้จัดการสัมมนาภายใต้โครงการความร่วมมือกับ OECD ในหัวข้อเกี่ยวกับการพัฒนาข้อปฏิบัติที่ดีในการตรากฎหมาย ในระหว่างเดือนเมษายน - กรกฎาคม ๒๕๖๒ ดังนี้

๔.๑ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกรณีศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญของ OECD ได้นำเสนอข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการออกกฎระเบียบที่ดีของ OECD และผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลียและประเทศเยอรมนีได้นำเสนอประสบการณ์ของแต่ละประเทศในการดำเนินการเพื่อนำไปสู่ระบบการออกกฎระเบียบที่ดี ซึ่งประเทศไทยสามารถนำมาประกอบการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

๔.๒ การประชุม 5th Meeting of Southeast Asia Regional Policy Network on Good Regulatory Practices (ASEAN - GRPN) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับ OECD เป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมดังกล่าว โดยเป็นการประชุมเครือข่ายหน่วยงานในอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการปรับตัวของภาครัฐในการตรากฎหมายเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือของหน่วยงานของรัฐในการกำกับดูแลด้านต่าง ๆ

๔.๓ การประชุมวิชาการระหว่างประเทศ เรื่อง หลักเกณฑ์ด้านกฎระเบียบที่ดีของ OECD ในยุคเทคโนโลยีแห่งความเปลี่ยนแปลง : จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ (Better Regulation Principles in the Age of Disruptive Technology : From Theory to Practice) ในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยได้มีการถ่ายทอดประสบการณ์และแนวทางการปฏิรูปกระบวนการตรากฎหมายของต่างประเทศในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี เพื่อเป็นองค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานของรัฐในประเทศไทยนำไปปรับใช้และพัฒนาการมีระบบการออกกฎระเบียบที่ดีต่อไป

๔.๔ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่ต่อเนื่องจาก ๔.๑ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาและทางเลือกในการดำเนินการก่อนที่จะเสนอให้มีการตรากฎหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญจาก OECD

ทั้งนี้ รายละเอียดของการดำเนินการตาม ๔.๑ - ๔.๓ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการดำเนินการตาม ๔. ข้างต้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรพวรรณ เฮงตระกูล)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๔๘ ต่อ ๔๐๐๐ (นายอรรถสิทธิ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th